

Vážené kolegyně, vážení kolegovia,

prežívame obdobie všeobecného starnutia populácie a to nutne spôsobuje „geriatrizaáciu“ medicíny. Zvyšovanie priemerného veku života prinieslo i nárast incidencie nádorových ochorení. Maligne ochorenia predstavujú aj na začiatku tretieho tisícročia jedno z najčastejších a najzložitejších ochorení, aké medicína pozná. Štatistické údaje ukazujú, že vo vyspelých krajinách ochorenie na rakovinu viac než tretina obyvateľstva a asi 20 % ľudí tomuto ochoreniu aj podľahne.

Starnutie populácie je najväčšia výzva pre zdravotnícke a sociálne systémy a predstavuje vážny sociálny fenomén, ktorý si s určitou vyžiada i zmenu klinickej praxe. Podľa prognóz v rokoch 2010 – 2030 dôjde k nárastu populácie vo veku nad 65 rokov o 73 %. Každý štvrtý bude patriť do seniorskej vekovej kategórie. V roku 2050 budú na svete žiť takmer 2 miliardy ľudí starších ako 65 rokov. Približne 50 – 60 % malígnych nádorov sa objavuje v populácii nad 65 rokov a 30 % vo veku nad 70 rokov.

Napriek zvýšenému záujmu o liečbu geriatrických onkologických pacientov výsledky sledovaní ukazujú na nedostatočné liečebné stratégie.

Dnes máme už k dispozícii výsledky klinických štúdií, ktoré potvrdzujú nedostatočné liečebné aktivity pre starších pacientov. Niekoľko málo štúdií hodnotí aj následky neštandardného prístupu k liečbe malignít u seniorov v spektre prognostických faktorov a komorbidít. Tieto štúdie jasne ukazujú, že neštandardná liečba zvyšuje mortalitu. Za objektívnu príčinu tohto stavu sa uvádza rozsiahla komorbidita, nedostatok dát z klinických štúdií, znížený predpoklad prežívania, nesprávne hodnotenie očakávania liečebnej odpovede, početnejšie nežiaduce účinky liečby, ale aj sociálna marginalizácia pre túto skupinu pacientov.

Odhad a pochopenie interakcií komorbidít, nádorov a ich liečby predstavuje významnú úlohu pre onkológov a dáva priestor na vytvorenie onkogeriatických pracovných skupín a pravdepodobne aj samostatnú špecializáciu. Pacienti vyššieho veku nebývajú zaradení do klinických štúdií. Existuje len veľmi málo randomizovaných klinických skúšok u pacientov nad 70 rokov veku. Retrospektívne štúdie sú obyčajne zaťažené známymi chybami. Na základe metaanalýzy 30 klinických štúdií pacientov v seni u možno konštatovať, že vek nie je významný prediktívny faktor na liečebnú odpoveď ani toleranciu.

V súvislosti so zvyšujúcim sa vekom a zvyšujúcim sa výskytom malignómov zaujímajú u mužov popredné miesta nádory pľúc, čreva a konečníka, prostaty a u žien nádory prsníka, gynekologických orgánov a čreva. Častejšie sa vyskytujú súčasne solídne nádory a systémové postihnutie. Vzácné nie sú ani duplicitné a triplicitné nádory alebo generalizovaný nádorový proces bez známeho origa.

S rozvíjajúcimi sa metódami včasnej diagnostiky, pooperačnej starostlivosti, šetriacich operačných výkonov, špeciálnych protokolov chemoterapie, rádioterapie a podpornej liečby sa zvyšuje šanca i pre populáciu geriatrických onkologických pacientov zvládnuť celý systém onkologickej diagnostiky a liečby so zachovaním sebastačnosti a kvality života.

Riešenie onkologických ochorení v geriatrickom veku predpokladá záujem, porozumenie a podporu širokej verejnosti. Odstraňovanie problémov v geriatrickej onkológii je podmienené zmenou klinického i rezortného záujmu, zmenou prežitých prístupov, ale aj štruktúry odboru a služieb, ktoré vznikli a formovali potreby mladšej populácie.

Nádorové ochorenia môžeme prirovnávať k civilizáčnym chorobám, a preto významným faktorom prispievajúcim k vzostupu incidencie nádorov patrí aj zmena životného štýlu moderného sveta.

doc. MUDr. Mária Wagnerová, CSc.

predseda sekcie geriatrickej onkológie pri SOS SLS

Onkológia

Ročník 7, 2012, číslo 5, vychádza 6 x ročne

Dátum vydania: október 2012

Vychádza v spolupráci so:

- Slovenskou onkologickou spoločnosťou SLS (www.onkologia.sk)
- Slovenskou chemoterapeutickou spoločnosťou SLS

Predseda redakčnej rady:

prof. MUDr. Stanislav Špánik, CSc.

Redakčná rada:

doc. MUDr. Igor Andrašina, CSc.
MUDr. Viera Bajčiová, CSc.
MUDr. Radovan Barilla, PhD.
doc. MUDr. Vladimír Bella, PhD.
doc. MUDr. Peter Beržinec, CSc.
MUDr. Ľuboš Drgoňa, CSc.
MUDr. Pavol Dubinský, PhD.
MUDr. Ján Hudeček, CSc.
MUDr. Richard Hrubý, PhD.
MUDr. Karel Kroupa, PhD.
doc. MUDr. Izabela Makaiová, CSc.
doc. MUDr. Jozef Mardiak, CSc., mim. prof.
MUDr. Ladislav Masák, CSc.
doc. MUDr. Michal Mego, PhD.
MUDr. Patrik Palacka
prof. MUDr. Lukáš Plank, CSc.
MUDr. Mária Rečková
MUDr. Tomáš Šálek
prof. MUDr. Elena Tóthová, CSc.
MUDr. Andrej Vranovský
doc. MUDr. Mária Wagnerová, CSc.

Odborný redaktor:

doc. MUDr. Michal Mego, PhD.

Editor rubriky Zo zahraničnej tlače:

doc. MUDr. Peter Beržinec, CSc.

Editori rubriky Publikujeme v zahraničí:

MUDr. Mária Rečková
doc. MUDr. Michal Mego, PhD.

Kontrola autodidaktických testov:

doc. MUDr. Michal Mego, PhD.

Vydavateľ:

SOLEN, s.r.o., IČO 35865211

SOLEN
MEDICAL EDUCATION

Sídlo vydavateľa a adresa redakcie:

SOLEN, s. r. o., Lovinského 16, 811 04 Bratislava
tel.: 02/5465 1386, fax.: 02/5465 1384, redakcia@solen.sk

Redaktorka:

Mgr. Miroslava Doubková,
02/5413 1381, 0911 900 599, doubkova@solen.sk

Grafická úprava, sadzba:

Ján Kopčok, kopcok@solen.sk

Obchodné oddelenie:

Ing. Monika Liedlová, 02/5413 1365,
liedlova@solen.sk

Predplatné na rok 2012:

Cena predplatného za 6 čísel na rok 2012 je 18 €
Časopis si môžete objednať na www.solen.sk,
e-mailom: predplatne@solen.sk,
faxom: 02/ 5465 1384.

Články z hlavnej témy čísla prechádzajú dvojitoú recenziou. Ostatné články sú recenzované raz.

Registrácia MK SR pod číslom EV 3580/09

ISSN 1336-8176

Časopis je indexovaný v Bibliographia Medica Slovaca (BMS).

Citácie sú spracované v CIBaMed.

Citačný index: Onkológia (Bratisl.)

Vydavateľstvo SOLEN, s.r.o., má na základe zakúpenej licencie výhradné právo na preberanie a publikáciu článkov z časopisov Interní medicína pro praxi, Onkologie a ďalších časopisov vydavateľstva SOLEN, s.r.o., ČR.

Akákoľvek časť obsahu alebo článku nesmie byť kopírovaná alebo inak rozmnožovaná s cieľom ďalšieho šírenia akýmkoľvek spôsobom a v akejkoľvek forme bez písomného súhlasu vydavateľstva SOLEN, s.r.o., ako vlastníka autorských práv.

Vydavateľ nenesie zodpovednosť za údaje a názory autorov jednotlivých článkov či inzerátov.